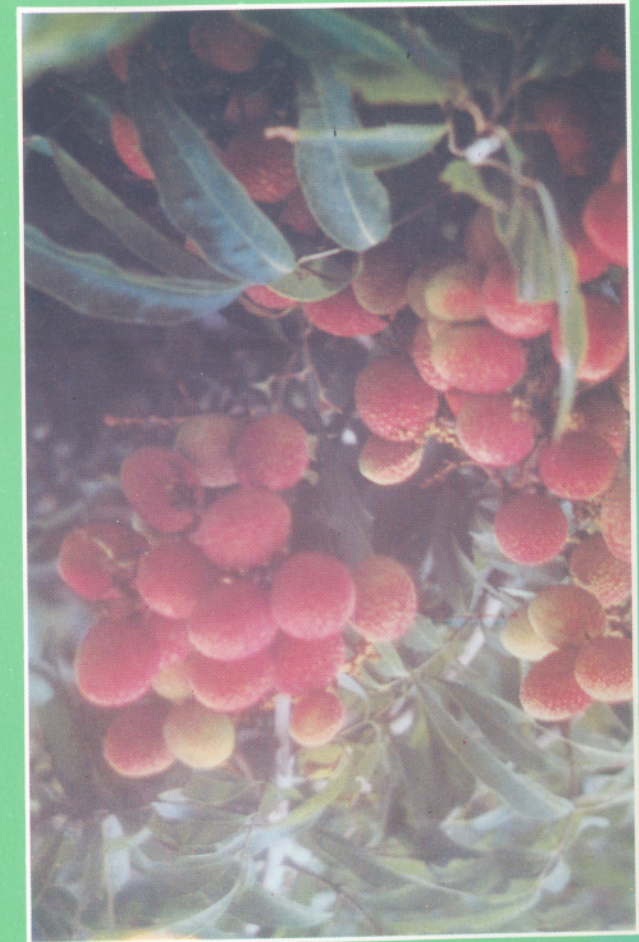

CÂY VẢI

Cây giống tạo bằng phương pháp ghép có bộ rễ ăn sâu, khả năng chống hạn tốt. Phù hợp với vùng đất có mực nước ngầm sâu.

Kỹ thuật trồng

- Thời vụ: Vụ xuân: Tháng 2-3-4

Vụ thu: Tháng 7-8-9

- Hồ đào có kích thước 1mx1mx1m.

Bón lót 30kg phân chuồng + 0,6kg phân lân + 0,6kg kali cho 1 hố. Trộn đều phân với lớp đất mặt, lấp bằng miệng hố trước khi trồng 1 tháng.

- Khoảng cách hố 7mx8m hoặc 8mx8m. Đối với đất đồi nên đào hố theo đường đồng mức.

- Khi trồng, cây giống được vận chuyển nhẹ nhàng tới hố, không để đứt rễ, vỡ bầu, bới giữa hố, xé bầu nilon, đặt cây ngay ngắn, lấp đất, ấn chặt (không làm vỡ bầu), đóng cọc bên cạnh, buộc cây vào cọc để chống gió lay. Phủ cỏ, rác, rơm rạ, tưới nước giữ ẩm thường xuyên.

- Chăm sóc sau khi trồng:

- Làm cỏ, xới xáo quanh gốc. Nên kết hợp trồng các loại rau màu, đậu, đỗ, lạc giữa hai hàng cây khi cây chưa khép tán.

- Bón phân: Trước khi cây ra quả, mỗi năm bón 200 gam đạm nguyên chất + 100 gam lân + 100 gam kali cho 1 gốc. Khi cây ra quả, tăng lượng phân lân.

Phòng trừ sâu bệnh

Chủ yếu phòng sâu bệnh bằng các biện pháp giống, canh tác. Nếu bị nặng mới dùng đến thuốc hoá học theo hướng dẫn của cán bộ kỹ thuật.

Thu hoạch, bảo quản

Khi quả chín, thịt quả ngọt thơm, hạt màu nâu thì thu hoạch.

Bẻ cành nhẹ nhàng, để lại mầm hoa cho năm sau.

Bảo quản quả tươi hoặc sấy khô.

CÂY VẢI

(*Litchi chinensis* Soon)

Giá trị

Quả vải để ăn tươi, sấy khô, làm đồ hộp, làm dấm, làm rượu.

Vỏ quả, thân cây và rễ có nhiều ta-nanh dùng trong công nghiệp.

Mật hoa có chất lượng cao, nuôi ong tốt.

Tán cây to, đẹp, có thể làm cây bóng mát, cây cảnh, cây chắn gió.

Điều kiện gây trồng

- Nhìn chung ở những nơi có nhiệt độ bình quân năm trên 22°C, bình quân tháng thấp nhất không dưới 10°C, lượng mưa từ 1500mm trở lên, thời kỳ vải ra hoa (tháng 2-3) ít gặp mưa (nhất là mưa phùn kéo dài) đều có thể trồng được vải.

- Yêu cầu về đất đai không khắt khe lắm. Vải có thể trồng trên nhiều loại đất khác nhau. Đối với đất đồi cần có tầng đất mặt dày ít nhất 0,7m, độ dốc dưới 30°, độ pH từ 5,5-6,5.

Ở Hoà Bình nhiều nơi có thể trồng được vải.

Tạo cây con giống

Có nhiều phương pháp tạo cây con giống. Trong sản xuất người ta thường nhân giống bằng phương pháp chiết cành và ghép.

Phương pháp chiết cành

- Cây vải để lấy cành chiết nên có từ 7 tuổi trở lên, năng suất cao và ổn định, phẩm chất quả tốt, không sâu bệnh.

- Trên cây, chọn cành bánh tẻ ở khoảng giữa của tán lá, có tán lá cùng tán của cây mẹ, đường kính cành (chỗ chiết) to bằng ngón tay cái người lớn, có từ 2 chạc trở lên.

- Bóc vỏ: Chọn chỗ cành nhẵn cách chỗ phân chạc khoảng 20-25cm, dùng dao sắc cắt khoanh vỏ dày 3,5-4cm, lột vỏ, cạo sạch vỏ lụa tới gỗ trắng, để 2-3 ngày mới tiến hành bó bầu.

- Bó bầu: Nguyên liệu bó bầu gồm: 10 phần đất màu đã sàng nhỏ + 1 phần phân chuồng hoai + rơm băm vừa phải + nước vừa đủ dẻo sau khi trộn (không quá ướt) đắp vào chỗ đã bóc khoanh vỏ, bầu hình bắp chuối to bằng vốc tay người lớn. Bên ngoài bọc kín bằng nilon để giữ ẩm (Nên dùng nilon trắng để tiện kiểm tra rễ sau này).

Thời vụ chiết: Tháng 4-5 và 9-10.

- Cành chiết sau khi ra rễ, rễ chuyển từ màu trắng sang màu vàng là đủ tiêu chuẩn cắt xuống để giâm.

- Giâm cành chiết trong sọt tre hoặc trong túi nilon 15 x 20cm. Làm giàn che nắng và mưa to, chăm sóc cẩn thận đến khi cây đủ tiêu chuẩn xuất trồng.

Cây đủ tiêu chuẩn xuất trồng là: Đã ra rễ thứ cấp (rễ từ màu trắng sang màu nâu vàng). Lộc chuyển từ màu tím (hoặc hồng) sang màu xanh.

Cây giống tạo bằng phương pháp chiết cành có bộ rễ ăn rộng nhưng nông, phù hợp với nơi có tầng đất mặt mỏng hoặc nơi có mực nước ngầm ở nông.

Phương pháp ghép

- Chọn hạt để gieo làm gốc ghép ở những giống sinh trưởng khoẻ, khả năng thích nghi tốt, có hạt chắc, tỷ lệ nảy mầm cao.

- Dùng hạt giống chín sớm làm gốc ghép cho giống chín sớm, hạt giống chín muộn làm gốc ghép cho giống chín muộn.

- Hạt sau khi đã gieo vào luống hoặc vào bầu cần được chăm sóc chu đáo đến khi đủ tiêu chuẩn ghép.

- Cành ghép, mắt ghép chọn ở cây có năng suất cao, ổn định, phẩm chất quả tốt, sạch bệnh, khả năng thích nghi với ngoại cảnh tốt, cây đang cho quả ở thời kỳ sung sức.

- Có nhiều phương pháp ghép cho kết quả tốt: cửa sổ, áp, chẻ bên, nêm, luồn dưới vỏ...

Thời vụ ghép: Tháng 3-4 và 9-10.